

Offentlighedens adgang til møder og aktindsigt

Juridisk Afdeling i Aalborg, Aarhus og Viborg stifter har udarbejdet denne folder, der kort beskriver, hvornår der er offentlig adgang til møder, og hvilke dokumenter der kan eller skal offentliggøres.

Visse steder er der indsat henvisninger (links) til lovgivningen med angivelse af, hvilken bestemmelse (§) i loven, der er relevant. Af hensyn til læsevenligheden, er henvisningerne ikke angivet med andet end paragrafnummer.

Sidst i dokumentet er der en oversigt over det fulde regelsæt, der er henvist til.

Indhold

1. Offentlig adgang til møder i menighedsråd og provstiudvalg, herunder budgetsamråd	1
1.1 Udvalgmøder	2
1.2 Forberedende møder	2
1.3 Lukkede punkter.....	2
1.3.1 Andres deltagelse i menighedsrådsmøderne	3
1.3.2 Beslutninger truffet for lukkede døre.....	3
1.4 Må man optage lyd eller video fra et møde?.....	3
2. Retten til indsigt i drøftelser fra lukkede punkter	3
2.1 Hvilke dokumenter og sager er omfattet af retten til aktindsigt.....	4
2.2 Frist for behandling af anmodning om aktindsigt.....	4
3. Hvis du vil vide mere	4
4. Hjælp og vejledning.....	4

1. Offentlig adgang til møder i menighedsråd og provstiudvalg, herunder budgetsamråd

Det følger af [menighedsrådslovens § 23, stk. 1, 1. pkt.](#), at menighedsrådets møder er offentlige. På samme måde følger det af [økonomilovens § 17b, stk. 6, 1. pkt.](#), at provstiudvalgets møder er offentlige. Endelig følger det af [økonomilovens § 5, stk. 2, 1. pkt.](#), at budgetsamrådet er offentligt. Dette gælder også i de tilfælde, hvor flere provstier holder fælles budgetsamråd.

Alle har ret til at overvære møderne. Der kan således ikke stilles krav om medlemskab af folkekirken eller særlig interesse i en bestemt sag. Det betyder, at pressen også har adgang til at deltage i møderne. Selvom møderne er offentlige, sker det dog relativt sjældent, at der er tilhørere til møderne, medmindre der er en særlig sag på dagsordenen, som optager lokalområdet. Tilhørerne skal forholde

sig i ro under mødet, og der er ikke mulighed for at give dem adgang til at stille spørgsmål eller deltage i debatten.

Selvom den altovervejende hovedregel er, at menighedsrådsmøder, provstiudvalgsmøder og budgetsamråd er offentlige, er der dog visse møder, der ikke holdes som offentlige møder. Det gælder primært forberedende møder i budgetsamråd eller møder i udvalg, hvor der ikke træffes egentlige beslutninger, men laves forberedende arbejde til fremlæggelse til menighedsrådets eller provstiudvalgets beslutning.

Nedenfor gennemgås de tilfælde, hvor offentligheden ikke har adgang til at overvære møder.

1.1 Udvalgsmøder

Udvalgsmøder er ikke offentlige, da der ikke træffes egentlige beslutninger på møderne. Offentligheden er derfor udelukket fra at være til stede under udvalgsmøderne.

Der er ikke mulighed for at beslutte, at udvalgsmøderne skal være offentlige.

1.2 Forberedende møder

Forberedende møder, hvor der ikke træffes egentlige beslutninger, er ikke underlagt krav om offentlighed. Der er som udgangspunkt ikke regler eller grænser for, hvad der kan drøftes på de forberedende møder, så længe selve beslutningen henlægges til de offentlige møder.

De indledende og overordnede drøftelser om fx fordelingen af ligningsmidlerne kan som udgangspunkt ske på lukkede, forberedende møder.

Det er naturligvis vigtigt, at menigheden/offentligheden ikke afskæres fra også at deltage i drøftelsen af overordnede visioner og udviklingsplaner for sognet/provstiet. Der kan ikke opstilles faste retningslinjer for, hvad der kan drøftes i lukkede forum, og hvad der skal ske på et offentligt møde. Det vil være en konkret vurdering, hvor det væsentlige er at sikre sig, at menigheden/offentligheden får mulighed for at få indflydelse og kende baggrunden for de beslutninger og planer, der vedtages på de offentlige møder.

Der skal udvises forsigtighed i forhold til at holde for mange lukkede og formaliserede møder, så de offentligt tilgængelige møder alene bliver en formel øvelse i at vedtage det, der allerede er besluttet på de forberedende møder. Jo flere formøder, koordinerende møder m.v., der afholdes (også mellem provstier), jo større ensretning og jo mindre lokalt demokrati bliver der.

1.3 Lukkede punkter

Menighedsrådet ([§ 23, stk. 1](#)) og provstiudvalget ([§ 17b, stk. 6](#)) kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, altså som et lukket punkt på dagsordenen, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Bestemmelserne giver ikke almindelig adgang til at udelukke offentligheden fra at overvære rådets møder. Eksempelvis kan en dørlukning ikke begrundes med, at den er nødvendig for at opnå en debat, hvis der ikke er tale om en sag, hvori der indgår eller forventes at indgå en omtale af fortrolige forhold.

Spørgsmål om, hvorvidt en sag skal behandles for lukkede døre, afgøres ud fra en konkret og saglig vurdering af den enkelte sags beskaffenhed. Sager om køb og salg af fast ejendom og sager, som omhandler personfølsomme oplysninger, skal som udgangspunkt behandles for lukkede døre.

Et punkt kan både være lukket, inden man går i gang med behandlingen af punktet, men det kan også ske, at menighedsrådet under en drøftelse af økonomien i sognet går over til at drøfte besparelser, ved eventuelt at afskedige medarbejdere, og at resten af punktet derfor behandles for lukkede døre.

Når en sag behandles for lukkede døre, er offentligheden udelukket fra at være til stede under forhandlingerne.

1.3.1 Andres deltagelse i menighedsrådsmøderne

Menighedsrådsloven ([§ 23, stk. 2](#)) og økonomiloven ([§ 17b, stk. 6](#)) giver menighedsrådet og provstiudvalget mulighed for at tillade ansatte adgang til at deltage i behandling af sager for lukkede døre. Menighedsrådet og provstiudvalget kan give den ansatte tilladelse til at udtale sig om sagen til brug for sagens behandling. Menighedsrådet og provstiudvalget kan beslutte, at kordegnen som sekretær for menighedsrådet og provstisekretæren som sekretær for provstiudvalget også er sekretær under behandlingen af sager for lukkede døre. Den ansatte, som deltager i behandlingen af en sag for lukkede døre, vil naturligvis være underlagt tavshedspligt på samme måde som medlemmer af menighedsrådet og provstiudvalget.

Menighedsrådet og provstiudvalget kan desuden tilkalde andre personer til at overvære en sags behandling for lukkede døre, når det er ønskeligt af hensyn til sagens oplysning. Det kan fx være repræsentanter for tilsynet eller provstiets bygningssagkyndige.

1.3.2 Beslutninger truffet for lukkede døre

Beslutninger truffet for lukkede døre, skal også føres ind i menighedsrådets beslutningsprotokol. Indeholder beslutningerne oplysninger, som ifølge lovgivningen er undergivet tavshedspligt, skal disse udelades i forbindelse med beslutningsprotokollens offentliggørelse.

1.4 Må man optage lyd eller video fra et møde?

Der antages ikke at være adgang til at tage billeder eller lave videooptagelser fra hverken menighedsrådsmøder, provstiudvalgsmøder eller møder i budgetsamrådet, medmindre de tilstedeværende medlemmer af menighedsrådet, provstiudvalget eller budgetsamrådet har givet samtykke hertil. Menighedsrådet og provstiudvalget kan vælge at indsætte en bestemmelse om lydoptagelser og/eller videooptagelser i deres forretningsorden eller vedtage et ordensreglement, hvor regler herom fremgår.

Se i øvrigt vejledning om lyd- og billedoptagelser fra møder på Juridisk Afdelings [hjemmeside](#).

2. Retten til indsigt i drøftelser fra lukkede punkter

Bestemmelserne i menighedsrådsloven og økonomiloven regulerer kun offentlighedens adgang til at overvære møderne. Hvis en borger, journalist eller lignende søger om indsigt i drøftelser og/eller dokumenter fra lukkede punkter, må der træffes afgørelse efter de almindelige regler om retten til aktindsigt. Det vil som oftest være en anmodning, der skal behandles efter reglerne i [offentlighedsloven](#) – helt undtagelsesvist kan det være efter [forvaltningslovens](#) regler om retten til partsaktindsigt, hvis der fx er tale om en borger, som er part i en sag eller en ansat.

En afgørelse om ret til aktindsigt skal altid ske på baggrund af en konkret vurdering. Der kan ikke opstilles faste retningslinjer, fx at der aldrig udleveres dokumenter fra forberedende møder (dette vil være at sætte skøn under regel).

Se i øvrigt vejledninger om aktindsigt efter offentlighedsloven og forvaltningsloven på Juridisk Afdelings [hjemmeside](#).

Hovedreglen om retten til aktindsigt efter [offentlighedslovens § 7](#) er, at enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

2.1 Hvilke dokumenter og sager er omfattet af retten til aktindsigt

Alle dokumenter og journaler i en sag skal som udgangspunkt udleveres. Hvis kun en del af dokumentet kan undtages fra aktindsigt, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold, så længe dokumentet er læsbart og stadig giver mening. Enhver kan desuden forlange et datatræk, hvis trækket kan foretages ved få og enkle kommandoer, dvs. en sammenstilling af oplysninger i databasen.

Pligten til at meddele oplysninger er begrænset af bestemmelserne om tavshedspligt.

2.2 Frist for behandling af anmodning om aktindsigt

En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles *inden 7 arbejdsdage* efter modtagelsen. Hvis det er en anmodning, som nemt kan behandles, skal det ske *inden 1-2 arbejdsdage*.

Hvis det undtagelsesvis ikke er muligt at overholde 7-dages fristen, skal den, der har anmodet om aktindsigt, underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

Aktindsigtsanmodningen kan afslås, hvis behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, eller anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende. Der træffes afgørelse herom.

3. Hvis du vil vide mere

Liste over lovgivning, der er henvist til;

[Menighedsrådsloven](#)

[Bekendtgørelse af lov om folkekirkens økonomi](#)

[Offentlighedsloven](#)

[Forvaltningsloven](#)

Øvrigt materiale:

[Ombudsmandens myndighedsguide](#)

[Juridisk Afdelings vejledninger om aktindsigt](#)

[Juridisk Afdelings vejledning om lyd- og billedoptagelser fra møder](#)

4. Hjælp og vejledning

Har I brug for hjælp og vejledning, er der mulighed for at kontakte det lokale stift:

Aalborg Stift
Thulebakken 1
9000 Aalborg
Telefon: 98 18 80 88
E-mail: kmaal@km.dk

Aarhus Stift
Dalgas Avenue 46
8000 Aarhus C
Telefon: 86 14 51 00
E-mail: kmaar@km.dk

Viborg Stift
Domkirkestræde 1
8800 Viborg
Telefon: 86 62 09 11
E-mail: kmvib@km.dk